

Izhaja vsaki petričla ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Vsebirankovana premeta se ne sprejemajo. Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K. Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija številka 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekašiču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Prirejajte ljudstvu veselice!?

II.

Katoliška društva so se začela v zadnjem času gibati, ter prirejati veselice z gledališkimi predstavami. Tako je bilo v Podgori, v vipavskih Kumnjah, v Dornbergu. Te veselice so se povsod tako izborno sponesle, da so jih tudi pristaši liberalne stranke hvalili in sene morejo načuditi, da je mogoče med kmečkim ljudstvom s samimi domačimi močmi kaj takega prirediti. Naprednjska pamet je celo mislila, da so le liberalci v gospodskih hlačah in kikljah zmožni gladko govoriti in lepo peti, ter olikano se vesti; da bi klerikalne butice bile zmožne olikano nastopati, tega liberalna pamet ne more umeti.

Igre „Lurška pastarica“, „Sv. Neža“ imenuje šlevasta „Soča“ strašno pobožne in Bogu dopadajoče, za vsem pa liči le preveč grde hinavščine; take veselice „poneumnjujejo ljudstvo, družega namena nimajo“. Če te veselice poneumnjujejo ljudstvo, tedaj veselice se liberalci, klerikalne neumnosti; saj bolj ko bo ljudstvo neumno, tem prej ga pridobite za-se; neumnega človeka se obrne, kamor se hoče, le to mu je treba pokazati, kar mu je všeč, dosti denarja, pijače, plesov, prosto ljubezen; četudi se mu ne more vsega tega dati, vsaj obljuditi je treba, kar znaste liberalci posebno dobro. Kaj pa je v teh igrah takega, da ljudstvo poneumnjuje? Morda vzvišena ideja deviške čistosti? O tej seveda prešestnik in pristaš proste ljubezni ne mara slišati. Morda pa poneumnjuje izgled krščanske stanovitnosti, ki rajši dá življenje, kakor zataji vero? Kakor je Kristus križani Judom pohujšanje, nevernikom pa nespamet, tako je tudi pristinim liberalcem verska stanovitnost neumnost. Ali pa poneumnjuje

ljudstvo češčenje Matere Božje in vera v čudežno pomoč preblazene Device Marije? Da, to je po mnenju „Sočnih“ brezvercev „nekaj preliranega, nekaj nezdravoga, kar ne sme med ljudstvo, ako nočemo, da istega, zlasti žensk, ne prevzame v še večji veriški fanatizem, ter postanejo taki, da niso več ljudem podobni“. Pobožnost je „Soči“ verski fanatizem. Tedaj pobožnost naj izgine izmed ljudstva. Po liberalnem evangeliju pobožni ljudje niso več podobni ljudem; le tisti lahkomisljeni ljudje, ki ob nedeljah polnijo gostilne in plesišča, le tisti, ki prebirajo in poslušajo farizejsko lažnjivost liberalnih časnikov, le tisti so še podobni ljudem! Komu pa, za Boga, so pobožni ljudje podobni? Živini menda ne in hudiču tudi ne, ker ti niso pobožni. Morda angelom? Prav bi bilo! Kar je hudiču blagoslovljena voda, to je liberalcem pobožnost. I. seveda, pobožna dekleta so kedaj tako fanatična, da predzrim pristašem proste ljubezni zasolijo nesramna usta s krepko plosko. O, poznamo vas, liberalci! Pobožnosti se bojite, ker je pobožnost najboljši branik proti liberalstvu. Zato pa si prizadevate z veselicami ljudstvo izpokopovati pobožnost. Zato smešite in imenujete neumno vse, kar izpodbuja k pobožnosti. Zato pa se tudi nikar ne čudite, če vesten duhovnik svari ljudstvo pred takimi veselicami. Dokler kmet posluša duhovnika, je v vaših očeh neumen, kar čez noč pa se spametuje, ako začne duhovniku nasprotnovati. Licenco za prodajo pameti ima edino založnik „kalamonovega žegna“!

Ako je krasna veselica v Dornbergu res dosegla namen, katerega ji pripisuje dornberški dopisnik v „Prim. Listu“, naj bi namreč bila vogelni kamen pri ustanovitvi Marijine družbe, tedaj smemo Dornberžanom in vsej okolici le čestitati. Marijina družba ima namen

združiti vsa pošena dekleta, ki se resno hočejo izogibati nevarnostim mladostne lahkomisljenosti, ter nočejo biti ljubice za kratek čas, kakoršne bi radi imeli pristaši proste ljubezni, ampak hočejo postati pošene krščanske žene. Lahkomisljena dekleta so tudi lahkomisljene žene in matere. Kakoršne matere, takšni tudi otroci.

Dornberški naprednjaki so se neizrečeno prizadevali, da bi veselico onemogočili in tako preprečili njen blagodejen upliv na ljudstvo. Osljevili so vse, kar je bilo v zvezi z veselicami. Celo pevce so do zadnjega časa hujkali, naj odpovedo sodelovanje. Pa vse zastoj! Veselica se je sponesla v veselje vseh dobrih in v jezo vseh zlobnih. To priča, da so take veselice res potrebne.

Zato kličemo vsem našim somišljenikom: Dvignite se, prirejajte našemu ljudstvu veselice. Pa ne veselic brez pomena, samo da se ljudje razveseljujejo in smejejo, ampak veselice, ki ljudi podučujejo; ne veselic, ki se dobrikajo človeškim strastem, ampak veselice, ki vzgajajo ljudi h krščanskim čednostim, ne veselic, ki dajejo priliko k zapravljivosti, ampak veselice, ki napeljujejo k plemeniti radodarnosti, ne veselic, ki vlečejo proč od Boga, ampak veselice, ki vodijo k Bogu in vsemu dobremu.

Občni zbor „Krojaške zadruge“ v Gorici.

V četrtek, dne 20. avgusta ob 10. uri predpoludne, vršil se je v dvorani „Goriške Čitalnice“ občni zbor „Krojaške zadruge“. Občnega zbora se je udeležilo osebno nad 65 združnikov, nad 60 združnikov pa je bilo na njem pravilno za-

stopanih po pooblastilih. Otvoril je občni zbor predsednik „Krojaške zadruge“, g. Ivan Bajt. Konstatiral je, da je bil občni zbor pravilno sklican ter da je z ozirom na zadostno število navzočih združnikov ter po pooblastilih zastopanih deležev ljudi sklepčen. Potem je g. Bajt izjavil, da noče z ozirom na rekrimiacije, naperjene v nekaterih zadruzi sovražnih listih proti načelstvu in nadzorništvu predsedovati zborovanju niti on, niti kak drugi član načelstva ali pa nadzorništva, ter prosi, naj bi si občni zbor v smislu § 73. društvenih pravil sam izvolil predsednika današnjemu zborovanju. Na predlog člana, g. dr. Gregorčiča, izvolil je občni zbor za predsednika g. Grčo, ki je predsedstvo tudi prevzel. Po kratkem nagovoru, dal je potem predsednik besedo društvenemu blagajniku g. Svetoslavu Premrou, ki je občnemu zboru tako-le poročal:

„Slavni občni zbor!“

Prva točka današnjega dnevnega reda je poročilo načelstva. Gospoda! v izrednem času se je letos sklical občni zbor „Krojaške zadruge“, a ravno tako izredne so bile razmere, katere je morala prebiti naša zadruga. — Po krivdi bivšega poslovodje in ljubeznjivosti narodne napredne stranke nahajala se je v polpretekli dobi „Krojaška zadruga“ pred vprašanjem „vstrajati ali propasti“, in le neizmernemu trudu in požrtvovalnosti nekaterih gospodov se je zahvaliti, da se je rešila zadruga sramot-

smrti prosilo in ljubilo in hrepenelo in iskalo nje — Sreče...

Pred kraljico je stopil tretji.. Bolesten izraz mu je igral na ustnih, žalosten nasmeh mu je snival na licih, a oči njegove so bile trudne, a tako lepe, tako globoke, kakor bolest, ki jo je nosil v svoji duši... „Kraljica, nisem prišel tebe iskat, nisem ti prišel razkrivat kaj si, prišel sem iskat miru, a tega tudi tu ni, zato grem!“ Obrnil se je, ona pa mu je zastavila pot. „Govori kaj sem!“ „Kaj si, to si, česar ni, in to nisi, kar si! Sreča si, a prava ne!“ „A kaj je bistvo moje?“ „Osrečevati in nikogar osrečiti!“ „In moja naloga, moj poklic?“ „Ljudi, ki te iščejo, učiti, da naj iščejo sreče v sebi, a ne drugod!“ In obrnil se je, da ne vidi njenih oči, ki so žarele, ki so bile ostrasene, ki so bile oči — mrljice. Povedal ji je resnico... Strl je njen prestol, z besedo in vero, da ker je ni sreče v srcu njegovem, je ni. In zasedel je vranca in odjahal, ne da bi se ozrl za bitjem, katero je prabil, a katere ni bila njegova prava, notranja sreča. Nikdo ga ni videl več, in tudi o kraljici so izgubili sled. Morda žaluje kje pozabljena in le vetri, ki se igrajo s svetjem, ji šepčejo sodbo: „To si, česar ni, to nisi, kar si!“

I. Mohorov.

LISTEK.

Pravljica o Sreči.

Tam v onih krajih, kjer snivajo palme, kjer zelenijo mirte, tam v onih krajih sevajo zvezde jasnejši kot pri nas, tam v onih krajih, kjer ni nesrečnih bitij, kjer živijo ljudje v večni spravi in v sladkem miru, živela je v starih, davnih časih kraljica, lepa kot angel, modra kot kerub, mogočna in pravična — Sreča.

Tiste dni pa se je raznesla vest po širni zemlji, da je mogočna kraljica sklenila osrečiti s svojo roko onega, kateri bi jej razodel bistvo njene osebe, njenega poklica, njene naloge... Beli golobčki so odletavali iz njenih dvorov na jug in na sever, na vzhod in zahod, noseči veselo vest vsem onim, ki so snivali, o lepi, bajni kraljici, vsem onim, ki so hrepeneli po njej, vsem onim, katerih srca so bila nemirna, nevtolažena. In vrnili so se golobčki od juga in severa, od vzhoda in zahoda. Krog po svetu pa so se dvignile bele množice mladih in starih, da pojdejo in poiščejo njo, da jo pridobijo zase, ako jim bo mogoče. Iskri vranci so nosili vitke postave mladeničev, počasni sloni so korakali s svojimi gospodarji tja dol v deželo Sreče. A pot, po katerem so šli je bil od dne do dne naporejši, težavnejši. In omedlevali so starci in padali pod žgočimi solnčnimi

žarki in umirali... Bili niso poklicani... Obledela so lica krepkih mož in mladeničev, kakor sence so lazili počasi, utrujeni, naprejši... Le ena želja jih je krepila, ena misel jim dajala moči, misel, da pridobe roko kraljice Sreče... In šli so in drug za drugim so padali v prah, ki se je zgrinjal nad njihovimi glavami, šli so in mrlji z obupom na ustnih, z razočanjem o srcu. Močnejši so prispeli v deželo Sreče, od daleč so že zrlji njene bele dvore, a bili so brez moči in ostali so, umrli, ne da jim je bilo moči naprejši... A kraljica je zaman čakala, nikogar ni bilo. Pač so prinašali golobčki vest, da se zgrinjajo silne množice proti njeni deželi, drugi zopet so oznanjali da se pametnejši vračajo, drugi poginjajo in umirajo. A Sreča se je smehljala in čakala...

Tisto jutro pa je zaškrtalo pod belimi dvori kraljice troje konj, in troje krepkih mladeničev je zahtevalo vhoda v dvore. Od daleč so prišli, a bili so čvrsti, bili so podobni mladim hrastom, ki se ne strajajo boja z viharji in strelo... Odprli so jim sluge vrata, povedli jih v dvorane, iskreče se v zlatu, žareče v dragem kamenju, blesteče se v odsevu živih boj, dragih preprog. A kraljica je sedla na prestol zlat, pokrit z baržunom, glavo si je podprla z levico in pričakovala mladih vitezov... Ko so jih privedli sluge, se jim

je nasmehnila in jim velela vstati, ko so padli pred njo na kolena, očarani od njene lepote in bleska dvorane.

In začel je najstariši med njimi: „Kraljica, čuli smo vest, da hočeš osrečiti onega, ki ti pove, kaj si, kaj je bistvo tvoje, tvoj poklic, tvoja naloga! Glej, zapustil sem dom, zapustil sivo mater, šel sem, da vidim tebe, da te priborim!“ In kot da se boji, je prenehal; a ona mu je namignila naj govori. On pa je prebledel, bodisi da je čutil, da ne reši danega mu pogoja... „Ne vem!“ A njej so zaiskrile oči: „Tepec, čemu si pa prišel?“ In namignila je slugam, ki so ga odvedli v puščavo, da tam pogine in obupa... Nastopil je drugi: „Sreča gore in dole sem prehodil, nisem se zbal strmin in prepadov, ne puščav, ne divjih zveri. Šel sem, brez strahu, saj sem moral iti za tvojim ukazom, zato ker sem te iskal vedno in povsod. Ko sem bil sam, sem snival o tebi, v tihih nočeh sem posedal ob mraku in pel pesem o tebi, tebi! Moje hrepenenje je bilo veliko, težak je bil pot, a jaz sem plačan za trud, saj smem stati pred teboj! Kaj si? To vem, da mi brez tebe ni živeti, to vem, da ne grem prej odot, dokler te ne pridobim!“ „A kaj sem?“ „Življenje mojega življenja in — in — moja smrt!“ Riknil je, videl je, da je zmajala z glavo... Od bolesti mu je počilo srce, njegovo oko pa je še v

nega pogina. Ne malo in odgovornosti polne naloge je imelo rešiti načelnstvo zadruga, katero vam polaga danes čisti račun o svojem poslovanju, v nadi, da občni zbor potrdi te korake, katere je načelnstvo storilo edino le iz tega namena da obvaruje zadrugne škode in zadrugo obrani strastnih napadov od strani naših naprednjakov in njihovega glavarja. — Gospoda moja, prosim lepo potrpljenja, in uverjen sem da zapustite to dvorano z vse drugačnimi občutki, nego ste jih imeli ob vstopu. Čitali, ste mnogo po listih, a resnico izveste danes tukaj. Poslušajte in potem sodite, in če si želite slabo samim sebi, potem tudi obsodite.

Zakaj se je občni zbor sklical tako pozno? Marca meseca je bila zadruga pred vprašanjem konkurza, a mi smo jo hoteli obvarovati konkurza, ki ni bil potreben in bi bil zadrugi neznansko škodoval. Načelnstvo in nadzorstvo je smatralo kot najsvetejšo svojo dolžnost, da napravi vse mogoče korake, da zagotovi asanacijo zadruga in stopi pred občni zbor z vspehi svojega delovanja: eto to je storjeno za zadrugo! Ali smo dobro ali slabo ravnali, to boste sodili kasneje. Ne morem pa zamolčati čudno dejstvo, katerega sem opazil pri sklicanju občnega zbora. V soboto 8. t. m. sklenil je odbor v svoji seji, da skliče občni zbor 20. t. m., dne 11. t. m. objavila je „Gorica“, kot prvi po tem datumu izhajajoči list, vabilo k občnemu zboru, dne 12. t. m. je pa pisala „Soča“, da je načelnstvo sklicalo občni zbor pod pritiskom sodnijskega dekreta in da je zapadlo v celoti globi, a 13. t. m. dobilo je načelnstvo še le sodnijski akt v roki. Odkod ve „Soča“ sodnijske pravoreke, še predno dobi stranka intimacijo akta? Iz tega razvidi slavni občni zbor, da se je sklenilo sklicevanje iz proste roke in ne drugače.

A pustimo to, in vrnimo se k poslovanju zadruga. Poročujoči odbor sprejel je z koncem majnika meseca prošlega leta poslovanje zadruga v istem stanju; kakor so ga imeli prejšnji odbori. Pred vsem treba omeniti, da je bil tedaj poslovodja Avrelj Bisail na podlagi postopanja prejšnjih načelnstev in nadzorstev: poslovodja, blagajnik, knjigovodja, disponent, torej v istini edina poslujoča oseba zadruga. Bisail je užival zaupanje vseh prejšnjih upravnih odborov, zakaj bi torej ne užival tudi zaupanja poročujočega načelnstva? Saj je nadzorstvo že prvo leto izjavilo načelnstvu v svojem sejnem zapisniku, podpisanem med drugim tudi od gg. Gabršček in Tuma, da „čuti blagajno in poslovodstvo v popolnoma varnih rokah“, priznavši ob enem, „da je največje delo pri ustanovitvi trgovine opravil poslovodja in je slonel na njegovih ramenih vsa dejanska odgovornost in bode, dokler se člani načelnstva ne priuče knjigovodstva in si ne prisvoje nadzorstva nad trgovino“. Tako dotični sejni zapisnik. Sicer zahtevati od načelnstva 5 članov, od katerih so vsled naših neumestnih pravil 3 krojači, znanja odnosno priučenja knjigovodstva, je nonsens v naših razmerah. Z druge strani pa je bilo ravno to krivo, da ni načelnstvo prišlo poprej na sled pogubonosnemu delovanju poslovodje A. Bisaila.

A če so tudi vsi zaupali tedanjemu poslovodju, pa pročevalc ni. Zato se je izjavil, da sprejme izvolitev le pod tem pogojem, da se uvedejo v zadrugo reforme glede poslovanja. V to svrhu je vedno češče obiskoval zadrugo, da spozna nedostatke in je zahteval ob enem od poslovodje, da se ti nedostatki odpravijo. Ali govoriti Bisailu je bilo toliko, kot

metati bob v steno. Zato je poročevalec kot revizor „Centralne posojilnice“ po sklepu posojilničnega odbora pustil odpraviti na načelnstvo „Krojaške zadruga“ sledeče pismo, kjer zahteva posojilnica kakor zveza gospodarskih zadrug:

I. da naj se uvede od strani načelnstva strožja kontrola v poslovanju;

II. da se razdele blagajnični ključi med poslovodjem in enim odbornikom;

III. da naj ima pogled v dnevno pošto tudi en odbornik;

IV. pri naročevanju blaga naj sodelujeta še 2 člana načelnstva poleg poslovodje.

To pismo je vzel na znanje odbor „Krojaške zadruga“ dne 4. avg. 1902. in sporočil objednem te sklepe poslovodju A. Bisailu. Ključi so se na to takoj razdelili med poslovodjem in poročevalcem, kateri je odslej hodil vsak dan kaso skontirati. A. Bisail se je seveda v svoji mogočnosti čutil razžaljenega.

Brigal se ni za poslovanje zadruga, ker ga nikoli ni bilo v štacuni, če se je pa brigal, se je brigal v toliko, da je naročeval na slepo velikanske množine blaga, kjer je imel po izjavah tovarnarjev prav mastne dobičke, poleg tega pa ni prav nič pazil na to, da bi se menice in fakture o pravem času plačevale, tako da je prišlo do nebroj tožb. Avrelj Bisail ni imel časa biti v štacuni, zato so te tožbe slučajno romale v roke predsednika. Takoj na to se je odredila revizija celotnega poslovanja, in se je našlo glasom zapisnika odborovih sej z dne 11. sept. 1902. sledeče nedostatke:

1. Ni se vodila knjiga vhoda računov in tudi ne glavna knjiga za zalagatelje celo leto 1902. Navzlic tega, da je poročevalec 3 mesece zahteval, da se knjige uredi, poslovodja zato ni imel časa. Seveda je naravna posledica tega nezgoditka, da se ni nikoli vedelo, koliko je dolga za blago, kedaj zapadejo računi odnosno menice, torej netočnosti v plačevanju, zato se je sklenilo, da mora vse take tožbene stroške nositi A. Bisail sam.

2. V kopirni knjigi so se pač nahajala kopirana pisma o raznih veselich in aranžma za te veselice (n. pr. v Kanalu) trgovska pisma pa, kakor naročila in druga taka važna korespondenca, niso se kopirala.

3. Posojeval je poslovodja iz proste roke nečlanom denar iz zadruga blagajne. Ta denar se je sicer na ponovno zahtevanje poročevalca že vrnil.

4. Pri pregledovanju knjige izhoda blaga opazilo se je, da so se upale prevelike svote nepoznamim oziroma kredita nevrednim osebam.

Na podlagi vsega tega sklenila sta oba upravna odbora podati

1. poslovodji Avrelju B. ustmen ukor v pričo celega osebja „K. z.“ in vročiti mu ob enem ta ukor tudi v pisni obliki;

2. vzeti mu vso pravico podpisovanja vse korespondence „K. z.“, zlasti tudi pravico naročevanja.

Ta korak ni zadostoval. Tožbe in pritožbe o poslovanju A. B. deževale so dan na dan. Ker se je opazilo, da poslovodja skriva njemu nevsučno pošto, za to se mu je 13. sept. 1902. vzela pošta, ki se je odslej vročevala načelniku. Hkrati se je vzelo B. vsako zastopanje zadruga na zunaj in nastavilo ga edino le kot internega uradnika. Dne 4. novembra pa je sklenilo načelnstvo zajedno z nadzorstvom: da se vzame Bisailu poslovodstvo in se ga nastavi zopet kot navadnega komija in sicer vsled teh razlogov:

1. Ker se čisto nič ni zmenil za ukor z dne 12. septembra t. l. in ravno tako kakor poprej zanemarjal svoje dolžnosti,

t. j. ni se držal svojih službenih ur, dalje je poleg prepovedi vendarle naročal blago za zadrugo, in sicer tudi za večje zneske. —

2. ker so prišle poleg vže omenjenih nerednostij še druge na dan, kakor n. pr. da so pri vozniku g. Hvaliču ležali nad eno leto celi zaboji, za obložen voz blaga različne vrste.

3. Ta vsa njegova nemarnost bi lahko zadrugo spravila v pogubo, ako bi odbor še nadalje njemu prepustil poslovodstvo.

Zajedno se mu je plača znižala od K 220.— na K 160.— mesečno z izrečnim pogojem, da mora spolnovati dotične svoje dolžnosti, kakor vsak drugi zadruga uslužbenec.

O tem sklepu so se obvestili vsi trgovci, zajedno zahtevajoč, da morajo uposlati prepis vseh naročil, katere je napravil B., da jih odbor pregleda, potrdi ali odbije, ob enem tudi natančen zapisnik vseh zadruga obveznosti nasproti posameznim trgovcem. To pa vsled tega, ker B. ni vodil ne knjige naročb, tudi ni kopiral naročilnih pisem, tudi ni vodil knjigo faktur, iz katere bi se dalo spoznati zadruga dolgov za blago.

A pride še hujše. Dne 20. novembra našla se je skrita v pisarni kopa neotvojenih pisem, iz katerih je bilo razvidno: da so tvrdke večkrat opominjale za plačilo, pretile s tožbo in resnično prešle tudi na tožbeno pot, da so ga mnogo in mnogokrat opominjali, naj vendar odgovori na 2, 3 pisma in na ponovne brzojavke, katere je ta in ta tvrdka pisala, odnosno odpravila na zadrugo, da so se posamezne tvrdke čudile, zakaj niso bile menice plačane, naravna posledica tega seveda — tožbe i. t. d. Ta pisma so nosila poštni pečat 26.—29. avg. 1902. Poslovodja seveda ni imel časa otvoriti te pisma, ker je nekje aranžiral veselico v večjem štilu. Pozneje, ko se je povrnil domov, zopet ni imel časa, ker je moral najbrže „kurirati mačka“.

Vspreh okrožnice tvrdkam je bil ogromen. Poročevalec, ki je bil vzel po nalogu načelnstva vse poslovodstvo in knjigovodstvo v septembru v svoje roke, je imel grozanskega dela, da je uredil plačilne obveznosti nasproti zalagateljem in uničeval naročila ki so bila taka, da bi vničila desetkratmočnejšo zadrugo.

Ali tvrdke so silile za plačilo, ker so bili računi odprti že nad leto dnij in so vsprejemale le kratke menice, nekatero pa so zahtevale sploh takojšnje plačilo.

Predno poročevalec nadaljuje v tej zadevi, dovoljuje si opomniti še sledeče dejstvo. Omenilo se je, da se je zahtevalo od tvrdk natančne podatke glede plačilnih obveznosti. Pri ti priliki je primerjal poročevalec te podatke z onimi, katere je napravil poslovodja A. B. za bilanco l. 1901. Vspreh tega pregledovanja je bil tak, da se je razvidilo, da je A. B. zamolčal v bilanci l. 1901. hote K 26.137,17 dolgov za blago, odnosno vpisal dolg K 2.902,08, kateri ni obstajal, ponavljam hoté, da dobi kolikor mogoče ugodno bilanco, kajti šlo se mu je za dividendo K 4000.— deležev, katere je imel kot kavcijo in za bilanco nagrado. Na podlagi te krivične bilance plačalo se je lani obresti, dividendo in nad K3100, davka skupaj davka v 2 letih nad K 5000.— Ranjki dr. Pavlica pregledal je sicer knjige, katere mu je izročil isti Bisail in našel seveda vse v redu, kajti kako bi si mogel on misliti, da A. B. zamolči fakture v inventuri (fakturne knjige ni bilo!), a na njegovo poročilo sta odbor in nadzorstvo bona fide podpisala bilanco za l. 1901. In danes se nahaja še človek, kateri javno brani takega kaznjivega nemarneža!

Razmere v zadrugi so postajale čim dalje kritičnejše. Računi so zapadali zaporedoma, menice istotako, zaloga blaga je bila preogromna, skupilo pa tako da ni zadostovalo več velikanskim plačilnim obvezam. Nastopila je kriza, kateri v trgovini pravi trgovska težava (Zahlungs-söckung). Vsak trgovec v takim slučaju ali skuša pridobiti moratorij ali pa ponudi tvrdkam toliko odstotkov v plačilo svojega dolga. Moratorij se ni dal doseči, ker so tvrdke po svoji izjavi čakale vže tako predolgo na plačilo vsled nemarnosti poslovodje A. B. Zato je sklenilo načelnstvo v svoji seji dne 10. januarja 1903 sledeče:

„Načelnstvo K. z.“ vidi da z ozirom na preogromno zalogo blaga, nakupičeno z nepremišljenim naročevanjem bivšega poslovodje A. B., in z ozirom na v primeri z zalogo le pičlo razprodajo, ne more več zadostiti neštivilnim dospelim plačilom in v zadnjih dneh proti zadrugi naperjenim tožbam, sklene danes jednoglasno ponuditi svojim upnikom takojšnjo 50% poravnavo in naprositi načelnstvo „C. P.“, da bi hotela prevzeti izplačevanje teh 50% „Centralna posojilnica“ se je izjavila, da je pripravna sprejeti to prošnjo in pripomoči vresničenje poravnave. V smislu tega sklepa odposlala se je prizadetim tvrdkam okrožnica s to ponudbo.

Tu začne gonja, katero je tem huje obsojati, ker so jo inscenirali ljudje iste krvi, zaslopljeni strankarji narodno napredne stranke; zakaj, to naj razsodijo častiti zborovalci sami.

Nekateri odborniki „K. z.“ so bili mnenja, ko so videli težave, s katerimi se ima boriti zadruga kot taka in še s posebnim ozirom na to, da je „K. z.“ le pripravljala pot slovenski manufakturni trgovini v Gorici in da odstopi s pozorišča, kakor hitro se pojavijo solidni in pošteni slovenski trgovci te branše, — bili so torej mnenja, da je najbolje zadrugo prodati prvemu slovenskemu trgovcu, ki bi se pojavil z resno ponudbo in ki bi jamčil za poštno slov. trgovino. V slučaju, da bi se takega trgovca dobilo, bili so mnenja, stopiti pred občni zbor s takim predlogom. Gospodje iz vodstva narodno napredne stranke so to najbrže izvedeli in takoj pozvali g. Medveda, trgovca iz Novega mesta. Dr. Treo in Zajec sta ga pripeljala k nekaterim odbornikom, ter ga predstavila kot resnega reflektanta-kupca. V nadeji, da je on človek, kateri pozna trgovsko kulanco in diskretnost, dovolilo se mu je vpogled v upravo in knjige. Ko je videl, da mu najbolje kaže konkurz, tedaj je rekel meni, poročevalcu, da odstopi od kupčije in čaka da stvar dozori t. j., da pride „K. z.“ v konkurz. Kmalu potem je Andrej Gabršček dobil v roke seznam upnikov in date o zadrugi, katere je Medved sestavil. Andrej Gabršček je na to prigovarjal upnikom, da tožijo zadrugo. Pretenja, ki so prihajala dan na dan v obilnejši meri, so v resnici zbegala načelnstvo in nadzorstvo „K. z.“, katero ni imelo nikoli opraviti s konkurzom kake trgovine. Toľiko bolj pa je poznal te razmere novomeški trgovec J. M., ki se je po lastni izjavi okoristil že z raznimi konkurzi. Tedaj je ta gospod napravil posredovalen predlog, po katerem bi „K. z.“ mirno likvidirala tako, da bi on prevzel blago za K 70.000.—, in bi se pogajal potem z upniki, ki so imeli tirjati K 75.000 in dosegel izdatne popuste. Seveda bi se po tem predlogu izgubili vsi deleži. Baš radi tega načelnstvo „K. z.“ ni moglo sprejeti te Medvedove ponudbe še manj pa „Centralna posojilnica“. — Posledica zavrnitve te ponudbe je bila nezasišljana gonja proti zadrugi. G. Medved

(Dalje v prilogi.)

sicer ni ščuval upnikov. To nalogo so izvrševali drugi naprednjaki. Creditor-Verein je dobilo stvari tako informacijo, da so prišli pravni zastopniki tega društva v Gorico s predlogi v žepu, da se aretirajo vsi odborniki „K. z.“

Ko so si pa pregledali natančno vse razmere „K. z.“, **tedaj smo slišali tako obsodbo nesramnega postopanja napredne stranke v zadevi poravnave „K. z.“, da bi morala te ljudi rdečica obliiti, ako bi imeli le količkaj sramu v sebi.**

Oni isti naprednjaki, ki so obljubovali v pisarni dr. Treota in v pisarni dr. Fume meseca januarja t. l. nekaterim odbornikom „K. Z.“, da hočejo po vsej mogočnosti pripomagati k asanaciji, in so oni vsi enega mišljenja, da „K. Z.“ ne sme priti v konkurz, oni isti naprednjaki zahtevali so na vsak način konkurz „K. Z.“, oni isti naprednjaki so pošiljali v svet lažnjiva poročila o „K. Z.“, oni isti naprednjaki so z vsemi sredstvi delali na to, da bi zadruga čim sramotnejše propadla.

Ni še zadosti! Ljubezniivi naši prijatelji, ki so nam obljubili pomoč za asanacijo „K. z.“, so vedeli da mora odbor takoj pretrgati pogajanja za poravnavo in napovedati konkurz, kakor hitro bi kdo segel po izvršbi na premoženje zadruge. Vedeli so za ta Damoklejev meč nad glavami upravnikov „K. z.“, vedeli so, da so morali ti upravniki podpisati vlogo za konkurz, katero bi pravni zastopnik Cred-Vereina takoj izročil sodniji, kakor hitro bi, kakor rečeno, kdo dosegel rubež na združno imetje. Kaj so storili tedaj naši dobri prijatelji naprednjaki? V seji Trgovske obrt. zadruge sklenilo se je tožiti Avrelija Bisaila zajedno s „Krojaško z.“ za menico, katero je „Krojaška zadruga“ l. 1899 podpisala kakor porokinja za Bisaila, in na kateri je B. zaostal s plačili mesečnih obrokov. **Sklenilo se je preganjati na vsak način „K. z.“ z ekszekucijo, da se prišli konkurz.** Niso pa sklenili zarubiti hranilno vlogo, katero je tedaj imel Avrelij Bisail, pri isti Trgovsko-obrtni zadrugi. Kaj ne, čedno, prijateljsko postopanje! A do konkurza ni smelo priti, zato je združni odbornik J. Kopač plačal iz svojega dolžno svoto okroglo 1000 K.

Vse to še ni zadostovalo našim nasprotnikom! **Andrej Gabršček je vložil pri sodniji prve dni februarja meseca ovadbo za konkurz**, ker je videl, da drugače ne pride do konkurza. Resnici na ljubo pa moramo povedati, da je to ovadbo umaknil na prigovarjanje odvetnika dr. Frankota.

Menda smo zadostno dokazali, kako so nam naprednjaki pomagali rešiti „K. z.“ Tako gotovi so bili smrti „K. z.“, da so že januarija meseca sklenili v skupni seji načelstva in nadzorstva „Goriške Ljudske posojilnice“, da oddajo takoj prostore g. Medvedu, najkasneje pa z 1. januarjem l. 1904., „Krojaški zadrugi“ so pa odpovedali za 1. oktobra t. l. one prostore, ki so jih bili z moško besedo dali v najem za 10 let.

Zato smo se sodni odpovedi uprli. V I. inštanci smo sicer pravdo zgubili, v drugi inštanci pa zmagali. Sedaj se stvar nahaja v tretji inštanci. Kakor znano, je „K. z.“ skupaj z „Lj. p.“ vkupila hišo v Gospodski ulici št. 7. A kmalu se je pokazalo, da gospodarstvo v dveh je nekoliko težko, zato se je izjavila „K. z.“, da je pripravljena odstopiti svojo polovico hiše, goriški ljudski posojilnici, seveda s pogojem, da jej goriška ljudska posojilnica odstopi potrebne prostore za deset let v najem s pravico vknjižbe. V to je posojilnica rada privolila. Ker je bilo dogovorjeno,

da se ima ta pogodba vknjižiti, se je sestavila tudi pismena pogodba, ki se je izročila A. Bisailu dne 30. januarja 1900 z naročilom, da naj jo izroči „Lj. pos.“ v podpis. Od tedaj ni bilo pismene pogodbe več na dan.

Upravniki „K. z.“ so se seveda zanašali na moško besedo upravnikov „Lj. pos.“, a ti so besedo snedli, sklicevaje se na to, da pogodba ni veljavna, ker se ni sestavila v pismeni obliki. Sklenili so, da bacnejo „K. z.“ na cesto. V koliko se jim je to posrečilo, ste že čuli.

Take so bile torej razmere, in tako so pomagali naprednjaki „K. z.“ Vprašanje je sedaj, kako nam je pomagala „C. pos.“?

„C. pos.“ se je, kakor že omenjeno, izjavila, da je pripravljena pomagati, da se zadruga reši iz stiske, osobito pa konkurza, v kateri so jo tiščali napredni kolovodje. Zato je prevzela pogajanje z upniki, prevzela plačevanje združnih dolgov proti temu, da ji pripade blago in tirjatve do pokritja stroškov, ki se naberejo.

Na podlagi tega je izplačala do 60.000 K raznim upnikom. Za izdani denar pa je imela seveda pravico zahtevati dovoljnega jamstva. Z ozirom na ostudno gonjo od strani naprednjakov, in da se zavaruje proti vsakemu prese-nečenju, si je morala zavarovati svoje tirjatve s primernimi sodnimi koraki. Sodni cenilec cenil je blago zadruge na K 44.030. V smislu postavnih določb ponudila je „C. P.“ 25% več nego je bilo blago sodno cenjeno, torej Kron 55.073. — **Pravico do enake ponudbe je imel vsakdo.** Ker pa drugega ponudnika ni bilo, zato se je načelnštvo izjavilo, da je zadovoljno s to ponudbo. Razlika med kupčijo s posojilnico in kupčijo z drugim človekom, je očitvidno ta, da bi drugi človek plačal 55.073 K in šel z blagom; dobiček pri prodaji pa vtaknil v svoj žep.

„C. p.“ pa je blago prevzela in je zopet izročila „Krojaški zadrugi“ v komisijonelno prodajo, ne zato, da bi pri tem delala dobiček, kakor privaten špekulant, ampak zato, da bi popolnem pokritju svojih tirjatev vse dohodke obrnila v prid „Krojaški zadrugi“.

Naravno je, da si je „C. p.“ pri tem zagotovila tudi oni upliv pri upravi trgovine, ki je potreben, da se sanacija tem sigurneje izvrši. Sicer pa je bil položaj „Krojaške zadruge“ tak, da bi „C. p.“ s prisilno upravo, ki je že bila uvedena, torej s prisilnino, sodnim potom v bistvu dosegla vse to, kar jej je „K. z.“ s prosto pogodbo koncedirala. Po svojem bistvu in z ozirom na nesebične namene „Centralne posojilnice“ je torej pogodba sklenjena med „C. p.“ in „K. z.“ gledè nadaljevanja trgovine, samo obojestransko prostovoljno odobrenje po zakonitih sodnih korakih že prej ustvarjenih odnošajev.

Vpraša se sedaj, ali je mogoče doseči sanacijo „K. z.“ v oni obliki, ki sta jo izvolila načelstvo „Krojaške zadruge“ in „Centralne posojilnice“?

Nasprotni listi, kateri so „mesarili K. z. z največjim mesarskim nožem“, da bi jo upropastili, kar jim je pa hvala Bogu izpodletelo, so omenjali tudi „sramotno“ pogodbo, katero je sklenil odbor „K. z.“ z odborom „C. p.“ (To pogodbo prečita poročevalec doslovno slavnemu občnemu zboru.)

To je tista „ostudna“ kupčija, katero je „Soča“ oblivala s svojo gnjono! Pozneje Vam prečitam račune za leto 1902, 1903 do incl. 1. maja in od 1. maja do 17. avgusta t. l., torej lanski račun, račun za letošnjo samoupravo in za prisilno upravo pod nadzorstvom „C. p.“ Za sedaj Vam omenim sledeče

številke, ki naj Vam predočijo približno vrednost današnjega blaga.

Bilančna vrednost l. 1901	
je bila (brez odbitka)	K 125.705·24
Dokupilo se je letos	31.097·15
	<u>K 156.802·39</u>
Prodalo pa	K 69·651·58
odbijemo od tega 15% dobička	10.434·24
	<u>K 59.217·34</u>

Če odbijemo to svoto od zgornje, znaša torej današnja vrednost blaga K 97.675·05.

Z ozirom na sedanjjo precej živahno kupčijo (prodalo se je do 17. avgusta letos K 69.935·87 blaga proti plačilu v gotovini) se smemo za trdno nadejati, da se to blago proda najmanj z 10% dobička, tako da je minimalna prodajna vrednost tega blaga K 107.442·56.

Na podlagi tega bi bila današnja situacijska bilanca taka:

AKTIVA.	
Blago	K 107.500·—
Naloženi denar	2.600·—
Terjatve	22.200·—
	<u>K 132.300·—</u>
PASIVA.	
Dolg pri „Centralni pos.“	K 72.000·—
Približne %	1.500·—
Dolg za blago	4.000·—
Deleži	30.000·—
	<u>K 107.500·—</u>

Odbita pasiva od aktiv, ostane torej plus K 24.800·—, katere lahko računamo deloma za neizterljive terjatve, deloma pa za bodoče režijske stroške. To se glasi precej drugače, nego — 93.000 K primankljaja, o katerem čveka klepetava „Soča“. — Kakor vidite, je asanacija na vsak način osigurana, ako so v prvi vrsti člani tako pametni, da pripomorejo k isti s tem, da pospešujejo prodajo blaga. V drugi vrsti je pa tudi dolžnost vseh naših somišljenikov, da pridno agitirajo za trgovino „Krojaške zadruge“ in s tem pripomorejo do končne zmage pravice in poštenosti proti zlobi in škodoželjnosti!

Predsednik občnega zbora g. Grča je omenil, da se poročilo nadzorstva povsem naslanja na poročilo načelnštva, zato je predlagal občnemu zboru, da bi se to poročilo poprej čitalo in potem delo oba poročila zajedno v razpravo odnosno na glasovanje. Ker je občni zbor temu pritrtil, prečital je g. Premrou namesto vsled boleznj zadržanega predsednika nadzorstva, g. Dr. F. Žigona, poročilo nadzorstva, ki tukaj sledi:

„Nadzorništvo „Krojaške zadruge“ se popolnem strinja s poročilom načelnštva in nima kaj posebnega dostavljati. Le toliko hoče omeniti, da se je pogosto udeleževalo skupnih sej načelstva in nadzorništva ter se pri njih do cela prepričalo, da je načelnštvo vselej in povsod storilo v korist in rešitev „Krojaške zadruge“, kar se je po vzajemnem stvarnem posvetovanju zdelo najboljše neglede ne na osebnosti, ne na politično strankarstvo, a samo z ozirom na prospeh zadruge same. Zato sme tudi občnemu zboru v ti zavesti staviti opravičeni predlog, naj odobri postopanje načelstva in vrhu tega naj izreče vsem članom načelstva svoje priznanje in svojo zahvalo za njih res „požrtvovavno delovanje“; ni treba misliti, da je to le prazna beseda, fraza, — ne, nadzorništvo le, ki je imelo vpogled v razmere „Krojaške zadruge“ v vseh kritičnih trenutkih, ve, koliko časa, truda, skrbi in na drugi strani poniževanja, posmehovanja, muk je stalo posamezne odbornike, da so sitne, zamotane zadeve naše zadruge, kolikor je bilo mogoče, razvozlati in urediti. Tako niso nikdar svojih dolžnosti zanemarili, pač pa z vsemi sredstvi, ki so bila v njih moči, poskusili, da bi zabranili propast zadruge in rešili zadrugičnikom de-

leže. Tukaj torej ni bilo nikakršnega strankarstva, da — v odločilnem času povabili so se celo pristaši in prvaki nasprotne stranke k posvetovanju, kaj je treba ukreniti, a žalibog se temu povabilu niso odzvali, ampak samo rekli, naj „Centralna posojilnica“ prevzame zadrugo kot svoje dete. To je tudi „Centralna posojilnica“, kakor znano, storila in v tem njih željo izpolnila. Iskrena hvala ji bodi za to, saj brez nje bi se zadruga ne mogla izogniti konkurza, a v slučaju stečaja bi brez nobene dvojbe združniki izgubili svoje deleže. Bila je to jedina pomoč v skrajni sili!

Utegnil bi dalje kdo očitati nadzorništvo, da ni dovolj, kakor mu je bila dolžnost, nadzorovalo poslovanja zadruge ter da je zategadelj kolikor toliko tudi ono zakrivilo dotične nerednosti in vsled tega hudo nevarnost za zadrugo. Kar se tiče podobnega očitavanja, odgovarjamo, da je podpisano nadzorništvo si bilo vedno v svesti te svoje pravice in dolžnosti; kajti zmerom je poudarjalo nujno potrebo, da se vvede kontrola blaga v „Krojaški zadrugi“ in to še v dobi, ko ni še nikdo slutil ali mislil na slične nerednosti, ki so se v resnici dogajale. A dasi nismo hoteli nikogar sumničiti, ampak le pravo nadzorstvo omogočiti, pitali so nas drugi vendar radi tega z črnovidci, češ, da je uže tako vse v varnih, zanesljivih rokah, česar takrat niti mi nismo tajili. — Vsled opetovanih opominov povabil se je naposled vendarle g. poslovodja Av. Bisail (ki je tačas vžival še vsestransko zaupanje) k skupni seji načelstva in nadzorništva in naganjali smo ga, naj vpelje kontrolo blaga v „Kroj. zad.“, a on je zavrnil odločno to zahtevo in dejal, da v „Krojaški zadrugi“ ni to nikakor mogoče. Nato je sedanjji predsednik nadzorništva izjavil, da nemožnega ne morejo niti odborniki od nikogar terjati, ali ako je to res, kakor je rekel poslovodja kot strokovnjak, nemožno, tedaj so tudi nadzorniki čisto nepotrebni, ker brez tega je nadzorstvo v istini nemožno ter se čreba jedino zanašati na poštenost služabnega osebja; saj, ako bi kdo hotel slepariti, bi lahko v takšnih okoliščinah to delal v pričo vseh članov načelstva in nadzorništva in se jim zraven še posmehoval kot neumnim tepcem, ki se nevede dajo za nos voditi. Iz tega vzroka ni hotel tudi podpisani sedanjji predsednik nadzorništva za časa zadnje volitve biti več voljen v nadzorništvo. Še le kadar je prišel rajni dr. Josip Pavlica v ta namen tretjič k njemu ter obljubil, da se s pomočjo novega odbornika in izvedenca g. Svit. Premroua vvede toliko zahtevana kontrola blaga, udal se je podpisani, a vendar bolj iz prijateljstva do vže hudo bolnega tovariša, nego iz svojega prepričanja. Žal! tedaj je bilo uže prekasno.

Slednjič smo hoteli zadrugičnikom svetovati, naj pri občnem zboru poslušajo glede nadaljne osode „Krojaške zadruge“ nasvete sedanjega načelstva in drugih pametnih mož, ki so vneti za blaginjo zadruge, — a premislili smo se in rajši molčimo o tem; kajti zdelo se nam je nekoliko uže razžaljivo za zadrugičnike svetovati jim o takih rečeh, ki so jasne kakor beli dan. **Odločiti se jim ni težavno, saj na jedni strani vidijo razumno, nesebično može, ki iščejo le koristi zadruge, na drugi strani pa od strasti zaslepljene kovarnike, ki so vsa, tudi najpodlejša sredstva uporabili, da bi uničili zadrugo;** ako bi imeli le še kaj moralnega čuta, morala jih bi rdečica sramote politično, ker ni njih tega sram, sramujejo se pa takšnega nezaslišanega postopanja i sami njih politični privrženci. Za prave bedake torej bi morali imeti zadrugičnike, da bi se nam še potrebno zdelo v takih raz-

merah svetovati, kam se jim je obrniti, čegav svet poslušati in kaj na zadnje o zadrugi ukreniti; saj zadrugniki brez izjeme imajo toliko razsodnosti, da ne pojdejo takšnemu, od strasti uže smešnemu čuku na limanice in da ne bodo pomagali samim sebi kopati jamo“.

G. predsednik zborovanja da na to v razpravo poročila nadzorstva in načelstva, kakor tudi pogodbo sklenjeno med „Krojaško zadrugo“ in „Centralno posojilnico“.

Oglasil se je k besedi g. kurat Ivan Rojec, ki je omenjal, da bi bilo nepotrebno debatirati o tako jasnih poročilih, katerih sta podala občnemu zboru načelnik in nadzorstvo, pač pa, da bi bila dolžnost občnega zbora, da zahvali poročila brez debate in izreka ob enem zahvalo načelniku in nadzorstvu „K. z.“ in „C. p.“ za res požrtvalno delovanje in skrb za rešitev „K. z.“.

Temu predlogu pridružil se je tudi č. g. Andrej Pavlica, kateri je predlagal da naj izreče občni zbor popolno zaupnico upravnim odborom „K. z.“, zajedno pa izreče posebno zahvalo gg. dr. Antonu Gregorčiču, dr. Franu Pavletiču, Svetoslavu Premrou in vsem onim, ki so tako vstrajno in previdno sodelovali pri asanaciji zadruge.

K besedi se je oglašil še g. Pičulin Andrej, kateri je prašal, zakaj ni načelnikstvo takoj nastopilo sodne korake nasproti bivšemu poslovodju Avreliju Bisailu in vsem onim osebam, ki so z drugo v taki meri oškodovali. Pridružil se mu je č. g. dr. Pavlica, ki je stavil predlog, da naj pooblasti občni zbor načelnikstvo, da strogo tožbenim potom postopa proti onim osebam, ki so „K. z.“ škodovali in jo obrekovali.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, dal je g. predsednik vse te predloge na glasovanje, ki so bili jednoglasno sprejeti.

Prešlo se je na to k 3. točki dnevnega reda, k čitanju računa za l. 1902. G. blagajnik Premrou pojasnil je račune, osobito pa izvor izgube, ki je nastala vsled poprave bilance za l. 1901. in velikega davka, ki je morala plačati druga vsled te ugodne bilance in v kateri je, kakor že prej omenjeno, zamolčal toliko dolga bivši poslovodja A. Bisail. Istočasno je omenil predloge načelnikstva in nadzorništva, da se v delno pokritje izgube vporabita rezervni zalog v znesku K 4538-93 in podporni zalog v znesku K 2950—, tako da bi ostalo še izgube K 3833-27, katero bi se moralo pokriti iz tekočih dohodkov novega upravnega leta.

Za boljšo informacijo članov in v dokazanje, kako se asanacija v istini od dneva do dneva bolje razvija, prečital je g. blagajnik tudi račune za dobo samouprave „Krojaške zadruge“ od 1. januarja do incl. 1. maja 1903., situacijsko bilanco z 2. majem 1903., račun za dobo uprave „Krojaške zadruge“ pod nadzorstvom „Centralne posojilnice“ od 2. maja do 17. avgusta 1903. in situacijsko bilanco z dnem 17. avgustom 1903. Vse te podatke je g. blagajnik natančno primerjal z onimi, katerih je tako bombastično poslala v svet tukajšnja „Soča“.

Prečitane račune izročil je g. predsednik Grča v razpravo. Oglasil se je k besedi g. Furlani Leopold, ki je vprašal, zakaj ni načelnikstvo spravilo v javnost vse te pomirljive podatke takoj po prvem članku, katerega je „Soča“ pisala proti „K. z.“. Na to mu je odgovoril g. blagajnik

da načelnikstvo ni hotelo stopiti na cesto in pravdati se z ljudmi, ki so se bahali s svojim sovraštvom proti „K. z.“, ker mesto za obrambo njegovega poslovanja je občni zbor, ne pajavni trg. Občnega zbora tudi ni bilo mogoče sklicati, ker so bili neredi, katere je Bisail zapustil, in katere je bilo treba prej preiskati, veliki.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, dal je g. predsednik potrditev računov za l. 1902. in sprejem predlogov načelnikstva in nadzorstva glede delnega pokritja izgube na glasovanje, na kar je občni zbor soglasno račune potrdil in sprejel omenjene predloge glede izgube.

Četrta točka dnevnega reda so bile volitve, ki so se vršile v smislu § 80 v štirih činih in sicer: 1. za predsednika; 2. za podpredsednika in ostale ude načelnikstva; 3. za predsednika, podpredsednika in ostale ude nadzorništva; 4. za blagajnika

Izvoljeni so bili po glasovnicah: 1. g. Ivan Bajt, krojač v Gorici, za predsednika načelnikstva z 119 glasovi; 2. gg. Jernej Kopač, svečar v Gorici, za podpredsednika načelnikstva, Franc Černic, krojač in posestnik v Št. Petru, Svetoslav Premrou, uradnik v Gorici, Franc Novič, krojač v Gorici, za člane načelnikstva z 91 glasovi; 3. gg. dr. Franc Žigon, profesor v Gorici, za predsednika nadzorstva, dr. Franc Kos, prof. v Gorici, za podpredsednika nadzorstva, Matko Koršič, krojač v Gorici, Valentin Jug, krojač v Solkanu, Leopold Abram, naduč. v pokoju v Gorici, za člane nadzorstva z 102 glasovoma; 4. g. Svetoslav Premrou, uradnik v Gorici, za blagajnika z 93 glasovi.

K zadnji točki: Slučajnosti, predlaga g. dr. A. Pavlica, naj občni zbor asanira malenkostni nedostatek v vabilu k občnemu zboru, z ozirom na to, da se ni v njem izrecno obvestilo zadrugnike, da so račun razgrnjeni pri blagajniku. Dasi niso bili zadrugniki o tem javno obveščeni vendar so se mnogi te pravice poslužili ter račune pred občnim zborom pri združenem blagajniku pregledali. Občni zbor je ta predlog enoglasno sprejel ter omenjeni nedostatek spregledal.

Č. g. Ivan Rojec je predlagal, da naj se objavi poročila načelnikstva, nadzorstva in občnega zbora v tukajšnjih listih in ponatisne v posebni brošurici. Občni zbor je tudi to enoglasno sprejel in naložil novemu odboru, da naj ta nasvet izvrši.

Ker se nihče več ni oglašil k besedi, zaključil je g. predsednik zborovanje, zahvalivši se vsem navzočim zadrugnikom za zanimanje s katerim so sledili posameznim poročilom in predlogom, pozivajoč jih ob enem, da naj pridno kupujejo pri zadrugi, kajti tako bodo podpirali poštenu trud in neumorno skrb prejšnjega hvalevrednega odbora za prosvet in bodočnost zadruge; istočasno pa tudi dokažejo svetu, kako podlo so delali naši nasprotniki, ko so hoteli na vsak način uničiti zadrugo in s tem iz gole strankarske strasti oškodovati precejšnje število ubogih zadrugnikov, ki bi po njihovem rovanju mogli izgubiti svoje deleže!

Politični pregled.

Dogodki na Hrvatskem. — Zopet je tekla človeška kri. V Završću so na cesarjev rojstni dan razobesili na železniškem poslopju poleg hrvatske, tudi madjarske zastave. Ljudstvo pa je zahtevalo, da se madjarska zastava odstrani. Ker se pa to ni zgodilo z lepa, odstranili so hoteli ljudje zastavo se silo. Prišlo je orožništvo in je začelo streljati

na narod. Ubita sta bila dva kmeta, jeden je bil smrtno ranjen, šest težko ranjenih a mnogo jih je bilo lahko ranjenih. Zaprli so vse polno kmetov. Istotako je prišlo do izgredev v Konjici. Ker niso mogli orožniki ničesar opraviti, prišlo jim je na pomoč vojaštvo. A kmotje so vojake vsprejeli s kamenjem ter jih napadli z vilami in motikami. Vojaki so tudi tu streljali. Ubita sta bila dva kmeta, težko ranjena pa tudi dva, lahko ranjenih pa je bilo več oseb.

Proti banu Pejačeviću je zavladala na Hrvatskem nepopisna nevolja. Izkazalo se je, da je ban sam ukazal, da se na cesarjev rojstni dan razobesijo madjarske zastave, ter je tudi na banski hiši dal razobesiti tako zastave. S tem je ban zakrivil, da je zopet tekla hrvatska kri. Drugi dan je sicer ban preklical svoj ukaz, in so bile odstranjene madjarske zastave, ali vprašanje nastane: Kdo naj odgovarja zdaj za žrtve?!

Kriza na Ogrskem. — Kriza na Ogrskem ne bo še tako hitro končana. Trajati zna še več tednov. Cesar namreč pretrgati mora svoje bivanje v Budimpešti zaradi dohoda angleškega kralja na Dunaj. Potem se pa poda cesar k vojaškim vajam na južno Ogrsko. Dne 18. septembra pa bode nemški cesar gost našega cesarja.

Moravski Čehi pripravljajo veliko državno pravno akcijo. Vrše se že vse pripravo za češki tabor v Kromerizu, na katerem se bode razgovarjalo o državnopravnih zahtevah čeških.

Poljska gimnazija v Tešinu. — Krakovska „Gazeta Narodowa“ je prinesla brzojavko, da vzame od 15. sept. dalje poljsko gimnazijo v Tešinu država v oskrb. Ako se ta vest potrdi, potem so dosegli Poljaki važen narodni uspeh, za kateri so se potegovali s toliko požrtvalnostjo in vztrajnostjo.

O dohodu kralja Edvarda na Dunaj se poroča, da bo velike važnosti. Avstrijski cesar, ruski car in angleški kralj se takrat dogovore o skupnem postopanju glede razmer na Balkanu. Sestanek ima baje namen potolažiti Anglijo, ki nič kaj noče zapustiti Rusiji in Avstriji. Cesar Franc Jožef je obljubil, da kralju Edvardu vrne obisk prihodnje leto, ako bodo dopuščale razmere.

Ruski car na Dunaju. — Po najnovejših poročilih pride ruski car zadnje dni meseca septembra na Dunaj ter ostane tam kot gost našega cesarja 5 dni. Spremljal ga bo tudi minister za zunanje zadeve, grof Lamsdorf.

Bolgarskega kneza še vedno ni. — Te dni so mu brzojavili iz Zofije, naj bi vendar prišel, kar v teh osodepolnih časih zahtevajo tudi koristi države, da bi se vladar povrnil domov, ali Ferdinand ni nikakor tega mnenja. Odgovoril ji je namreč, da mu njegovo sedanje zdravljenje jako ugaja, in da bi prišlo njegovo zdravljenje v veliko nevarnost, ako bi ravno sedaj pretrgal svoje zdravljenje. Njegovo zdravljenje je po njegovem mnenju od velike važnosti za celo Bolgarijo. Kakor se vidi, ni kneza Ferdinanda tudi v teh resnih trenotkih še zapustil humor, in prepričani smo, da je neizrečeno zadovoljen, ko se mu je posrečilo odnesti zdravo kožo iz Bolgarije.

Zveza slovanskih narodov na Balkanu. — Predsednik ruskega blagotvornega društva je izdal oklic za zvezo slovanskih narodov na Balkanu.

Macedonski dogodki. — Pri Vodovu in Zesjanu vršilo so se te dni hudi boji med ustaši in med turškimi vojaštvom. Turki so imeli strašanske izgube.

Po poročilih iz Soluna, se je turškim vojakom posrečilo zasesti Kruševo, ki se je nahajalo že v ustaških rokah. Turki so tudi pri ti priliki izgubili mnogo vojakov. Porušenih bilo je 360 hiš. Železniška zveza med Solonom in Monastirrom je zopet vpeljana.

Te dni so Turki zaplenili 16 sodov dinamita ter zaprli nekega grškega trgovca, po imenu Janija Mimijan a, ki ga je hotel izročiti ustašem. Dinamit so pogreznili v morje.

Neki list zatrjuje, da podpira ustaše naša država, in da se isti nahajajo v avstrijski službi.

Bolgarskega kneza pa le ni, namreč v Bolgariji in najbrže ga tudi nikdar več ne bode, kajti celo ruski listi pravijo, da je bolgarski knez mrtva stvar za Macedonijo. Bolgarskim listom je le žal, da je Ferdinand odnesel iz Bolgarije tako zdrave pete.

Turška vlada mobilizira z vso nalglico kar more vojaštva. Od sobote vo-

zijo neprestano posebni vlaki vojaštvo in municijo v Drinopolje.

Rešitev balkanskega vprašanja bliža se vedno bolj svojemu koncu. Da bi se ta rešitev izvršila mirnim potom, tega pač danes nikdo več ne verjame. Zato pa dohajajo od vseh stranij poročila o pripravah na vojso. Posebno je začelo vreti v Bolgariji, v Srbiji in Črnogori. Glasovi, prihajajoči iz teh jugoslovanskih pokrajin, pričajo, da so ondodni državniki prišli do prepričanja, da je že skrajni čas, da se zganejo tudi te tri jugoslovanske države, ter da prihite na pomoč svojim nesrečnim bratom v Macedoniji, katere hoče kruti Turčin po vsi sili z ognjem in mečem pokončati. Iz Beligrada prihajajo namreč vesti o že pričelih pogajanjih med Bolgarijo, Srbijo in Črnogoro glede skupnega poročanja. V Srbiji se delajo pridno vojne priprave. Istotako tudi v Črnogori, dočim je Bolgarija že popolnoma pripravljena na vojso. Z ozirom na vse to pa tudi druge velevlasti ne drže križem rok. Tako se pripravlja Anglija za vsak slučaj, kakor tudi Rusija. Obe ti dve državi sta naročili zadnje dni ogromno množino premoga pri raznih skladiščih. Govori se o jednom milijonu tonelad.

Dne 29. t. m. izbruhne po celem balkanskem ozemlju, nahajajočim se v turški oblasti, splošni ustanek.

Pri Zelezniku, tako poroča srbski list „Stampa“, so ustaši pognali v zrak železniški vlak, v katerem je bilo 250 vajakov.

Potniki, ki so prišli iz Macedonije v Beligrad, so pripovedovali, da so videli ležati ob železniški progi med Velezem in Kosovom na stotine nepokopanih človeških trupel. V Paraklisi trčili so turški vojaki z ustaško četo, ki je bila skrita na pokopališču. Nastal je tu med gornjimi krvav boj.

Veliko pozornost je vzbudilo po vsi Evropi dejstvo, da je poslala Rusija te dni jeden oddelek svojega vojnega brodovja v turško vodovje. Vsled tega gibali so se začeli tudi Angleži in druge države, ki so tudi poslali svoje vojne ladije proti turškemu obrežju, in vse je bilo mnenja, da se intervencija Rusije prične hip na hip. Tudi ustaši postali so živahnjši, ko so zagledali v turškem vodovju ruske vojne ladije in začeli so v raznih vilajetih strašno razsajati. Mislili so namreč, da jim je Rusija že v resnici prihitela na pomoč, ali po najnovejših virih varali so se hudo, kajti rusko vojno brodovje odpluje baje že te dni iz turškega konzula Rotkowskyga.

V zadnjih dneh so ustaši porušili in sežgali 10 vasi. Vsled tega so pa turški vojniki tudi popolnoma uničili dve vasi ter pomorili v njih vse ženske in otroke, dočim so možje zbežali na gore ter se tam pridružili ustašem. Turški vojniki so strašno postopali, onemogle otroke in žene natikali so kar na kole.

Ustaši so pri Monastiru popolnoma uničili jeden turški batalijon.

Dopisi.

Iz Dornberga. — „Primorski List“ od 19. t. m. ima v svojem uvodniku proti klicu liberalne „Soče“: „Prirejajte ljudstvu veselice“, izvratne misli in opomine. Toda žal, da je „Primorski List“ — po neljubi pomoti — objavil vabilo dornberških liberalcev na veselico, ki se bo vršila 30. t. m. z „Desetim bratom“. Dornberški brateci in sestrice pa imajo „Desetega brata“ le za „cici-be“, ki kliče in vabi k zapravljevemu-divjemu plesu, pri katerem se bo „cebalu“ za žive in mrtve — ter tako ljudstvo napeljevalo k liberalni morali — varčnosti in ekonomiji, česar pa ne povejo. Ubogo ljudstvo, ako ne izprevidiš, kaj te take liberalne veselice učijo, ko se liberalci na odru ženijo in v „karjolah“ vozijo, kakor pred dvema letoma, ali pa, kako popivajo in se ženijo, kakor bodo letos pri „Desetem bratu“ pokazali — na tvoj račun. Nasled pa bodo za tvoje novce, ako jim po odbitih kaj ostane, popivali po krčmah in se hvalili: „Zdajla sem pič ena frišna piba tam per nam“. Ljudstvo, ubogaj torej in varčuj — ne zapravljaj

Sicer ni vredno odgovarjati otročarijam, ki se po navadi čitajo v naprednjakem listu „Soča“. Ali vendar vse se ne more zamolčati, kar piše ta nečedni list. Tedaj k stvari. Čita se namreč v prilogi zadnje „Soče“ od 22. t. m. št. 67, da se je vzbudil župan iz petletnega spanja ter razpisal nove volitve starešinstva. Toraj če se prav razumemo, bi morale biti volitve vže pred petimi leti, to je, koj ko je župan postal, bi bil moral razpisati nove volitve. Pa pustimo to in mislimo si, kar je dopisnik mislil in ne kar je rekel. Vprašamo ga namreč, ni li mogoče on, namreč dopisnik, spal dve leti? ali pa je bil morda v Ameriki? Kajti ako bi ne bil spal, ali pa da bi ne bil v tujini bi bil gotovo slišal, da je sklical koj po pretekli dobi župan sejo, v kateri se je razpravljala zadeva o novih volitvah, in kdo da bobe izdeloval volilne imenike, ker je uradnikom c. kr. davkarije prepovedano jih izdelovati; in občinski tajnik se je tudi na moč branil sprejeti ono sitno delo; in še to v seji dne 23. marca 1902. so starešini nekoliko s prošnjo, nekoliko s silo obé tajnika pripravili do tega, da je sprejel ono delo, ter so mu dali časa da dokonča to delo do konca junija, on pa si je vzel čas za izdelati delo do konca avgusta m. l., kar se je tudi zgodilo, ter so bili imeniki tudi razloženi; pa dopisnik v „Soči“ ni slišal onega razglašja, ker je spal ali pa je bil v tujini; tako tudi ni slišal, da je bilo vloženih mnogo ugovorov proti imenikom, tako da so se imeniki morali po sklepu komisije na novo predelati, za kar je bilo potreba zopet delj časa. Toliko v opravičenje župana. Dopisniku v „Soči“ pa se svetuje, naj bi ne hodil več v pluje kraje, ali pa naj ne spi, kadar se bodo v prihodnje izdajali taki razglasi. Dopisniku bodi pa še to povedano: Nas župan ima že ilak dve kolajni, in sicer je dobil jedno za zasluge kot bojovník v vojski z Italijo l. 1866, druga kolajna je pa jubilejska kolajna, in jih toraj ob vsaki priložnosti lahko nosi na svojih prsih. Križ na hrbtni pa prepušča prismojenemu dopisniku. Uredništvu „Soče“ pa bodi povedano, da je presneto malo vreden list, ki nima boljših dopisnikov. Sicer pa je „Soča“ v Vrtojbi znana le po imenu.

Iz Gradeža nam piše naročnik našega lista: V nedeljo dne 23. t. m. sta se natakari in kuharica nekega restavranta pri kosilu sprla tako, da je nazadnje kuharica natakarja s pestjo udarila po glavi. To pa je natakarja tako raztogotilo, da je pograbil na mizi se nahajajoči nož in začel z njim mahati po kuharici, in sicer tako močno, da je koj padla v nezavest. Zadal ji je šest velikih ran. Poklicani zdravnik je ranjenki rane izpral in sešil, pri čemer je imel 3 in pol ure dela. Natakarja so seveda koj zaprli.

Strelna. — 19. t. m. zvečer okolo 9 ure in pol udarila je strela v hišo posestnika Franceta Vodopivca s Tabra pri Dornbergu. Začelo je gorjeti, in pogorel je zraven hiše tudi blev s senom. Živino so rešili. Ogenj je poškodoval tudi sosedovo hišo. Vodopivec je bil zavarovan.

Zabodel svojo ženo. — Iz Kanala poročajo, na je dne 14. t. m. zjutraj kmet Berlot št. iz Leppe, gredeč k maši, na poti smrtno zabodel in sicer s 3 sunki svojo ženo. Govori se, da je že dlje časa nekoliko zmešan.

Iz Sv. Lucije nam pišejo: Silni tresk nas je vzbudil pozno v noči od 16 na 17. t. m. Treščilo je prav blizu, v hišo Jakoba Duša, po domače pri „Poklonarju“ na Kozmericah v gorenje nadstropje skozi okno. Strela je v izbi razbila krošnjarske krošnje, razmetala pobkarje, godlice, fajfe. Treska in hudega vremena reši nas o Gospod! — Železniško delo se je razširilo prav hitro. Podjetje se kaže pravično. Jemljejo v delo domače in tuje delavce, seve za ocvirke tudi Lahe. P.

V Cerknem se prihodnji mesec t. l. slovesno otvori novi „Gospodarski Dom“, katerega je zgradilo kmeljsko društvo v Cerknem. Novo poslopje je zlasti namenjeno za mlekarnico kmet. društva. Mlekarčni prostori so urejeni po najnovejšem slogu švicarskih in danskih mlekar. stroje na par je preskrbela akcijska družba „Alfa-Separatov“ iz Dunaja. Mlekarica, katera je že sedaj lepo razvita, zadobila bo svoje popolnost v novih prostorih, kateri popolnoma odgovarjajo vsem zahtevam novodobnega mlekarstva. Urejeni so tudi potrebni prostori za izdelovanje in skladišče sira, hladilniki in ledenica kopelj itd. Sploh

lahko rečemo, da bode cerkljanska mlekarica najpopolnejša in je že sedaj najbolj razvita v naši deželi. To je pač lep napredek v gospodarskem oziru. Na dan otvorjenja „Gospodarskega Doma“ se priredi popoldan velika ljudska veselica z sodelovanjem cerkljanske „Narodne čitalnice“ s petjem in godbo; zvečer pa priredi čitalnica samostojen koncert v prostorih g. Kobala. Opozorjamo že naprej kmetijska in druga društva na to slavnost, posebno one, kateri se zanimajo za mlekarstvo in sploh za gospodarsko vprašanje. Natančen vspeled objavimo ob svojem času. B.

Kmetijski odsek c. kr. kmetijskega društva v Gorici za okraj komenski v Komnu, priredi v nedeljo dne 6. septembra t. l. prvo razstavo goveje živine v Komnu. Živinorejci spadajoči v sodnijski okraj komenski so vabljeni prignati istega dne do 8. ure zjutraj vso svojo lepšo živino ne glede na starost ter naj se nemudoma prijavijo pri kmetiskem odseku v Komnu, ali pa pri svojih županstvih, da se živina namenjena za razstavo opiše.

Razstava, kakoršne še ni bilo na Krasu in ki vzbuja že sedaj veliko zanimanje daleč na okrog, obeta biti splošno zanimiva in podučna.

Za to izvoljena komisija delila bo 18 denarnih in 18 častnih priznanj.

Otvoritev razstave bo ob 9. uri zjutraj.

Za babice. — S prvim oktobrom začne v Trstu na porodniškem oddelku poučni tečaj za babice, in sicer v slovenskem jeziku. — One osebe, ki bi hotele obiskovati ta tečaj, ne smejo imeti nad 40 let, in ako so še neozmenjene, stare morajo biti že nad 24 let. — K prošnjam se morajo priložiti, in sicer: 1. Krstni list, potem ženitvanski list, ako so omožene, in ako so vdove, pa osmrtnico pokojnega moža; 2. Domovinski list in spričevalo o dobrem ponašanju. To oboje dobè pri županstvu; 3. Zdravniško spričevalo, katero mora napraviti le c. kr. okrajni zdravnik, oziroma mestni fizik; 4. Spričevalo o stavljenju koz. — Prosilke se morajo tudi izkazati, da znajo brati in pisati slovenski. — One prosilke, ki bi hotele vdobiti v ta namen štipendij, vložiti morajo najdalje do 10. septembra t. l. svoje prošnje pri dotičnem okrajnem glavarstvu ter jim priložiti poleg že zgoraj navedenih prilog tudi ubožni list. — Vse prosilke pa se morajo predstaviti v času od 1. do 4. oktobra dotičnemu profesorju c. kr. porodniške šole, kajti one, ki se bodejo predstavile pozneje, ne bodo več vsprejete.

Vozna zveza med Vipavo in Ajdovščino. — Gosp. Matija Wasmeyer v Vipavi je dobil oblastveno dovoljenje, da sme prevažati ljudi v to prikladnih vozovih med Vipavo in železniško postajo Ajdovščino. Omnibusi bodo po štirikrat na dan vozil iz Vipave v Ajdovščino in nazaj. Voznina znaša za osebo po dnevu 80 vin., zjutraj in zvečer pa 1 K 20 vin.

Slovenska zmaga pri volitvi v trgovsko bolniško blagajno. — Zopet se je podrla ena trdnjava ljubljanskega nemštva. Boj za trgovsko bolniško blagajno je izvojevan — Slovencem na čast. Slovenci so zmagali, dolgoletnemu nemškemu terorizmu je pripravljen konec.

Češki veterani. — Občni zbor veteranskega društva v Holešovi je sklenil vpeljati češko poveljevanje.

Papeževi darovi. — Pij X. je daroval za rimske ubožce 100.000 lir in za ljudsko kuhinjo Petrovega društva 5000 lir.

Tržne cene.

	Za 100 kg.	
Kava: Santos . . .	K 170—	do 190—
„ Sandomingo „	210—	220—
„ Java . . .	210—	220—
„ Portorico . . .	260—	280—
„ Ceylon . . .	270—	280—
Slakdor	88—	89—
Špeh	176—	180—
Petrolj v sodu . . .	88—	94—
„ „ zaboju . . .	1075	11—
Maslo surovo . . .	168—	172—
„ kuhano . . .	200—	210—
Otrobi debele . . .	1040	12—
„ drobne . . .	10—	11—
Tursica stara . . .	1550	18—
Oves	1450	17—

Moka ogerska:

št. 0 K 2740	št. 1 K 27—	št. 2 K 2620
„ 3 „ 2540,	„ 4 „ 2460,	„ 5 „ 2380
št. 6 K 28—		

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi prist na domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporočila se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubše.

I. ZORNIK

Gorica,

Gosposka ulica št. 7,

priporočila

svojo veliko zalogo mod. blaga, kakor: zadnje novosti okrasov za obleke, rokavice, nogavice, pajčolan, solenike, dežnike, trakove, pasove, predpasnike, vse potrebščine za šivilje. Zaloga najboljšega perila za gospode in gospe. Zaloga raznovrstnih trakov itd.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

priporočila častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljaveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste. Po pošti se razpošilja v zabožkih uajmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavlil II. četrtleta t. j. mesecev aprila, maja in junija 1902.

začne v ponedeljek 7. septembra 1903 ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavjalnice in z nje združene hranilnice. V Gorici, 3. avgusta 1903.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edne žel. kapljice z znakom sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. — Okrepé želodec, storé, da ogir v kratkem času omotica in šivotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI v Gorici.

Priporočilo.

Podpisani se priporočam slav. občinstvu in svojim rojakom za obilna naročila svoje nove delavnice v lastni hiši na Kolehah pri Kojskem. Izvršujem vsakovrstne obleke ter imam v zalogi raznega sukna, hlačevine in izgotovljenih srajc. Vsako naročilo se izvrši točno in po celo nizkih cenah. A. Mavrič, kroj. mojster.

Ivan Bednařik

priporočila svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporočila se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže poljudansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!

Podpisani priporočila slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnicu jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevga mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove uzigalice. — V zalogi se dobè tudi testenine tvrde Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1 (v lastni hiši.)

Računski sklep in bilanca „Krojaške Zadruga“

registrovane zadruga z omejeno zavezo v Gorici

za upravno leto 1902.

l. 1902. je pristopilo 4 novih članov, izstopilo je 6 članov, tako da znaša število članov koncem l. 1902. 287.

Sprejemki

Račun blagajniškega prometa za leto 1902.

Izdatki

	K	v		K	v
Račun bilance 1901: gotovina	2258	74	Račun reklame	629	40
„ deležev	1869	60	„ obresti izposojil	1178	60
„ škonte	1192	36	„ deležev	356	—
„ blaga	162492	21	„ stanarine in svečave	1096	65
„ pristopnine in knjižice	9	20	„ spedijskih stroškov	1303	—
„ poštne hranilnice	18	86	„ upnikov	165438	25
„ izposojil	23700	—	„ poštne stroškov	508	77
„ upravnih stroškov	12	22	„ obresti deležev	1682	92
„ prehodnih zneskov	500	—	„ upravnih stroškov	3072	84
			„ škonte	1132	54
			„ plač osebja	9208	—
			„ poštne hranilnice	—	84
			„ dolžne podpore „Š. D.“	250	—
			„ nagrad	550	—
			„ dolžnikov	4	—
			„ naloženega denarja	200	—
			„ izposojil	1900	—
			„ prehodnih zneskov	700	—
			„ davka	2039	18
			„ bilance 1902: gotovina	802	20
	192053	19		192053	19

Denarni promet:

Sprejemki	192053 K 19 v
Izdatki	191250 „ 99 „
	383304 K 18 v

Zguba

Račun zgube.

Dobiček.

	K	v		K	v
Račun blaga: 5% odpis	6285	35	Račun blaga: surovi dobiček	15006	83
„ oprave: 10% odpis	333	18	„ poštne hranilnice: % 1902	4	55
„ dolžnikov: 5% odpis	1075	50	„ škonte	1192	36
„ poštne hranilnice: manip. stroški	—	84	„ pristopnin in knjižice	9	20
„ obresti izposojil	961	46	„ bilance: zguba	11352	20
„ upravnih stroškov	3060	62			
„ reklame	629	40			
„ stanarine in svečave	1096	65			
„ spedijskih stroškov	508	77			
„ plač osebja	9208	—			
„ davka	3102	37			
	27565	14		27565	14

Imovine 31. decembra 1902.

Račun bilance.

31. decembra 1902. Dolgovine

	K	v		K	v
Račun blaga	119419	89	Račun zadružnih deležev	29897	80
„ oprave	2998	62	„ izposojil	43127	86
„ dolžnikov	20434	58	„ upnikov	73251	94
„ naloženega denarja	444	—	„ obresti zadružnih deležev	796	32
„ poštne hranilnice: % pro 1902	4	55	„ podpornega zaloga	2950	—
„ blagajne: gotovina	802	20	„ rezervnega zaloga	4568	93
„ prehodnih zneskov	200	—	„ davka: zaostali davek	1063	19
„ zgube in dobička: zguba	11352	20			
	155656	04		155656	04

Jernej Kopač,
odbornik.

Franco Černic,
odbornik.

Štefan Podgornik,
odbornik.

Svit. Premrou,
odbornik in blagajnik.

Dr. Fran Žigon, predsednik nadzornišva.

M. Koršič,
član nadzornišva.

Dr. Fr. Kos,
član nadzornišva.

Leop. Abram,
član nadzornišva.

Val. Jug,
član nad. ornišva.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,
priporoča pročast. duhovščini za
izdelovanje cerkvenih posod in
orodja. Pripravo cerkvenega o-
rodja olajšuje rovnim cerkvam
s tem, da daje tudi na obroke.
Obroke si pa preč. p. n. gospod
naročevalec sam lahko določi.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Jedilno	kr. 40	Corfù	kr. 56
„ boljše	44	Bari	60
„ dalmatinsko	48	Lucca	70
„ istrijsko	56	Nizza	80

Odlukovana
mizarska in strug delavnica.

A. Černigoj

(društvenik, Mlz. zadruga)

v Gorici,

Tržaška ulica h. št. 18.

Priporoča svoje

mizarske izdelke

vseh slogov in za vsaki stan.

Izdeluje tudi vse

strugarske izdelke

točno po naročilu.

Vsa naročila se pre-
skrbi v najkrajšem času
po zmernih cenah. Delo
lieno in trdno.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno po-
hištvo za vsak stan. Oprava po
najmodernejših slogih, posebno za
spalne, jedilne in posetne sobe je po
nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno
in šipo z različnimi okvirji. Belgijska
brušena ogledala vsake velikosti. Raz-
lično poništvo, kakor: toaletne mize,
različna obešala, preproge za okna
itd. Različne stolice z trsja in celu-
loda, posebno za jedilne sobe. Bla-
zine iz strune, afriške trave, z ži-
mami in platnom na izbiro ter razne
tapecarije. Reči, katere se ne naha-
jajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri
cenikov v najkrajšem času. — Daje
se tudi na obroke, bodisi tedenske
ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo
sobno opravo, na katero se še
posebej opozarja p. n. občinstvo!

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vključbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

s glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvorja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.

Priznanje ilirskim testeninam iz krogov veleposestva.

Gospodoma
Žnidersič & Valenčič,
II. Bistrica.

Z Vašimi testeninami sem popolnoma zadovoljna,
ker so res najizvrstnejše od vseh, kar sem jih po-
skusila.

Tolsti vrh (St. Fernej) Dolenjsko, 12. januv. 1903.

Marija Rudež,
grajščkinja.

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilj,
krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svotovno znani na trpežnosti in dobroti, ter
so najsposobnejši za vsake vrste del, kakortudi za
vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

BURSKA DVOKOLESA

ter

angležke „Helikal Premier“, in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnica, puške in samokrese
vsake vrste. Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 v. Edina
meh. delavnica za popravo šivalnih strojev in dvkole

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement,
stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-
nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja
dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokáže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Očarana sem jako od lepote in do- brote Tvoje obleke. Povej mi vendar, kje kupuješ tako krasno blago? v „Krojaški zadrugi“ v Gorici, Gosposka ulica 7.

katera tvrdka ima največjo zalogo te vrste v Gorici. — „Kako je to mogoče, saj sem vendar čitala v nekem listu, da nima „Krojaška zadruga“ nikakega blaga več“. — „Pojdi, pojdi in ne veruj vsake reči; prepričaj se sama in iznenadena bodeš, ko zagledaš isto založeno tako velikansko z blagom, da bodeš kar strmela. Tu ti leži na razpolago izvanredna množina raznega blaga za vsaki spol in za vsaki letni čas, kakor krasno Zephyrje, baliste, perkal, svile, Oxford, Pique, vsakovrstnega volnenega blaga, moško sukno po vsakej ceni in izberi. Tu dobiš bogato izber vsakovrstnega blaga, za neveste jako veliko zalogo perila, kakor platna, Chiffon, prtenine, hlačevine volnene odeje, kovtre, žepne rute. Tam dobiš vse blago prejšnjih sezon pod lastno ceno. Na zahtevo se pošiljajo uzorci brezplačno. Cene so tako nizke, da se je čuditi, seveda tudi stalne, brez pogajanja. Torej pridi in poskusi, in gotovo boš zadovoljna in vesela“.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunaska cesta št. 15 v Medatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premič-
nih in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor
tudi zvonov proti poškodbim.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo
zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski
cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastav-
ljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina
slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi
pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovan-
cem popolno varnost.

**ROJAKI! Zavarujte svoje
imetje pri domačem zavodu!**

Svoji k svojim!

Edina slovenska zavarovalnica!

!!POZOR!!

Vsem, kateri bolehalo na želodec in težki prebavi

daje gotovo pomoč in povrača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh že-
lodnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomajkanje teka, želodčna
otevčina, napihovanje, zgaga, zlatenica, ometica, glavobol, krči itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim
bolezni, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste so-
kove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zaostale vetrove in neznošne
gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k
okrepitju telesa.

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri
so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči več
nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, pov-
sem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa,
tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih
zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 stek-
lenici, za spremnico in odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se
znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslavljajo

**K. Germana lekarna „pri črnem orlu“
v Belovaru, Hrvatsko.**

V znak pristnosti im vsak zavitek tiskano ime tvrde: Lje-
karna k „črnem orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj
izrecno pristno Germanovo življensko esenco; ako pa ti se ponudi druga,
za katero bi se trdilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra, je ne vzami,
temveč jo naroči po pošti, ako je tankaj ne dobiš.